

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان

گروه آموزشی مامایی و بهداشت باروری

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: مفاهیم و پدیده‌های نوین، جراحی‌ها و فوریتها در مامائی (۱)

شماره درس: ۵۱۸۵۰۳

نوع درس: نظری و کارورزی
تعداد واحد: ۳ واحد نظری (۵ ساعت)، ۱ واحد عملی (۵ ساعت)

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): مامایی کارشناسی ارشد ترم ۲ تعداد دانشجویان: ۷

نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴ دروس پیش نیاز یا همزمان: فیزیوپاتولوژی در مامایی

زمان: یکشنبه‌ها ۸-۱۰
مسئول درس: دکتر محبوبه والیانی

مدرسین: خانمها دکتر بیگی، دکتر سهیلا محمدی و دکتر والیانی

مقدمه:

مفاهیم نوین در مامایی که پیرو تحقیقات و پژوهش‌های متعدد بدست می‌آید، مسیر مطالعات دانشجویان را تشکیل می‌دهد. به منظور ارتقاء سطح علمی و افزایش مهارت‌های بالینی مامایی که به سلامت مادران و کودکان منجر می‌شود باید تلاش‌های ویژه‌ای در زمینه آموزش و پژوهش صورت پذیرد. لذا بالا بردن سطح دانش فراگیر و کاربرد دستورات اسلام در مورد بهداشت قبل از ازدواج، زمان لقاح و بهداشت و اصول مراقبت‌های دوران بارداری می‌تواند در جهت کمک به تامین سلامت جسمی، روانی و اجتماعی مادر و جنین و نوزاد گیرد.

هدف کلی:

۱- ارتقاء سطح دانش فراگیران پیرامون بهداشت قبل از ازدواج، لقاح و بارداری، مفاهیم جدید بهداشت مادران و نوزادان، مفاهیم پدری و مادری و مسائل و مشکلات اجتماعی، روانی مادر و افراد خانواده در انتظار فرزند و نقش ماما در این زمینه

۲- کسب مهارت‌های عملی لازم برای معاینات تشخیصی و درمانی مادر و نوزاد در این دوران.

اهداف جزئی:

۱- بهداشت قبل از ازدواج را توصیف نموده و در باره مفاهیم پدری و مادری

۲- کسب اطلاعات کامل در باره پدیده لقاح و باروری توضیح داده و عوامل موثر بر رشد و تکامل جنین

۳- توصیف انواع روشهای ارزیابی سلامت جنین توضیح داده و چگونگی تعیین سن جنین

۴- فراهم آوردن فرصتهای یادگیری جهت مراقبتهای دوران بارداری و اقدامات لازم در ویزیت های دوران بارداری

۵- بالا بردن سطح دانش فراگیر در زمینه نقش آموزش در مراقبتهای دوران بارداری و تغذیه و تمرینات

ورزشی و تکنیکهای تنفسی و لاماز در دوران بارداری

۶- آگاهی و مهارت لازم در باره علل خونریزیهای سه ماهه اول بارداری (سقط، مول، EP) و علل علائم، روشهای تشخیصی، اداره و درمان پیشگیری از این عوارض و چگونگی تشخیص افتراقی آنها.

۷- آگاهی از علل خونریزیهای سه ماهه دوم و سوم بارداری (جفت سرراهی و دکولمان) و علل و علائم، روشهای تشخیص اداره و درمان، پیشگیری از این عوارض و چگونگی تشخیص افتراقی آنها.

اهداف رفتاری:

الف: در بعد مراحل زایمان در شرایط مختلف

دانشجو در پایان دوره آموزش این درس قادر خواهد بود:

۱. بهداشت قبل از ازدواج را توصیف نموده و در باره مفاهیم پدری و مادری توضیح دهند.
۲. در باره پدیده لقاح و باروری توضیح داده و عوامل موثر بر رشد و تکامل جنین را برشمارند.
۳. در باره انواع روشهای ارزیابی سلامت جنین توضیح داده و چگونگی تعیین سن جنین را توصیف کنند.
۴. مراقبتهای دوران بارداری را تعریف نموده و در باره اهداف آن توضیح دهند.
۵. در باره اقدامات لازم در ویزیت اول و نیز ویزیت‌های بعدی دوران بارداری توضیح دهند.

۶. نقش آموزش در مراقبتهای دوران بارداری را توصیف نموده و در باره تغذیه و تمرینات ورزشی و تکنیکهای تنفسی و لاماز در دوران بارداری توضیح دهند.
۷. علل خونریزیهای سه ماهه اول بارداری (سقط، مول، EP) به طور کامل توضیح داده و علل علائم، روشهای تشخیصی، اداره و درمان پیشگیری از این عوارض و چگونگی تشخیص افتراقی آنها را بیان نماید.
۸. علل خونریزیهای سه ماهه دوم و سوم بارداری (جفت سرراهی و دکولمان) به طور کامل توضیح داده و علل و علائم، روشهای تشخیصی اداره و درمان، پیشگیری از این عوارض و چگونگی تشخیص افتراقی آنها را توضیح دهد.
۹. استفراغهای شدید دوران بارداری را توصیف نموده و در باره علل و عوامل ایجاد کننده آن، علائم، روشهای تشخیصی، اداره و درمان و پیشگیری از این عارضه در دوران بارداری را بیان نماید.
۱۰. فشار خون القاء شده بوسیله حاملگی (PIH)، پلی هیدرامینوس، دوقلویی و چند قلویی را توصیف نموده و در باره علل و عوامل ایجاد کننده علائم، روشهای تشخیصی، اداره و درمان و پیشگیری از این عوارض در دوران بارداری شرح دهد.
۱۱. مشکلات حاصل از بارداری در دوران نوجوانی و سنین بالا توضیح داده و چگونگی اداره و درمان آن را توصیف کنند.
۱۲. بارداری همراه با انواع بیماریهای عفونی و مقاربتی از نظر علل و عوامل ایجاد کننده، علائم، روشهای تشخیصی، اداره و درمان و پیشگیری از این موارد به طور کامل را توضیح دهند.
۱۳. دیستوشی را توصیف نموده و در باره بارداری همراه با عوارض ناشی از ناهنجاریهای لگن استخوانی و دستگاه تولید مثل توضیح دهند.

ب: در بعد مراحل بعد از زایمان، بهداشت و تنظیم خانواده

- دانشجو در پایان دوره آموزش این درس قادر خواهد بود:
- ۱- بهداشت و مراقبتهای دوران بعد از زایمان را بیان نماید.
 - ۲- مراقبتهای فوری بلافاصله بعد از زایمان از مادر و نوزاد را شرح دهد که شامل کنترل خونریزی، معاینه کامل جفت و پرده ها و مجرای زایمانی، توجه به وضع عمومی مادر و نوزاد تا ۲ ساعت اول بعد از زایمان می باشد.

۳- اقدام مقتضی در مورد مادر RH منفی به عمل آورد و شرح آن را بازگو نماید.

۴- مراقبتهای دوران نفاس و فیزیولوژی آن (روزهای بستن) را که شامل معاینات

عمومی مادر بویژه کنترل میزان ترشحات و خونریزی (لکوره)، پستان و ترشح

شیر، وضع ادراری و اجابت مزاج، وضع پرینه و غیره می باشد شرح دهد.

۵- عوارض دوران نفاس عفونتهای بعد از زایمان (عفونتهای دستگاه تناسلی،

ادراری، پستان، شوک عفونی) باقی ماندن جفت در زهدان، برگشتگی زهدان،

فلبیت، ترمبوز و آمبولی ریه، حالات و عوارض روانی را توضیح دهد.

۶- تازه هائی از روشهای مختلف پیشگیری (زن و مرد) را بیان نماید.

۷- نقش ماما و خانواده و مراکز بهداشتی، درمانی در پیشبرد اهداف و اجرای

برنامه های بهداشت و تنظیم خانواده را بازگو نماید.

شیوه اداره درس و تدریس:

تدریس موضوعات فوق به روش سخنرانی، روش حل مسئله، تشکیل گروههای کوچک، بحث،

پرسش و پاسخ، نمایش، ارائه کنفرانس دانشجویی با هماهنگی مدرسین و دانشجویان

صورت می گیرد. این امر به کمک تجهیزات سمعی و بصری مناسب و به منظور ارتقاء

کیفیت یادگیری انجام می شود.

ابزار مورد نیاز تدریس:

دستگاه ویدئو پروژکتور و اسلاید، white board pen , white board

تکالیف و انتظارات از فراگیران:

- حضور به موقع در کلاس، حضور فعال در کلاس و شرکت در بحثهای گروهی و کلاسی،

پاسخ به سئوالات مدرس، ارائه مطالب اختصاص داده شده به دانشجویان و

طرح سئوالات مناسب برای درک بهتر مفاهیم آموزشی این درس.

شیوه ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره
------	----------------	------

۱۰%	شرکت و حضور فعال در کلاس	۱
۱۰%	تکالیف و آزمون‌های حین دوره (کوئیز، خودآزمون‌ها و...)*	۲
۸۰%	آزمون پایان ترم	۳

*به ازای هر چهار جلسه حداقل یک فعالیت یادگیری در نظر گرفته می شود.

سیاست ها و قوانین درس:

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.
- بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
- الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.
- ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:
- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره
- ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.
- بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.
- تکالیف محوله سر موقع بایستی ارائه گردد و مطالب به صورت مکتوب به مسئول درس تحویل داده شود.
- عدم حضور بموقع و ترک کلاس خارج از زمان مقرر بدون مجوز استاد درس ممنوع است.

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

- 1- Williams Obstetrics 2018 (Williams obstetrics/F Gray Gunningam{etal} new York:Mc Graw-hill)
- 2- Maternity and Gynecologic Care
- 3- Current Obstetrics & Gynecology
- 4- The labor preparation (Simkin and Ancheta)
- 5- اصول مهارتهای بالینی (ترجمه و ارنی)
- 6- معاینات واژینال، لگنی و پوزیشن ها (چاپ دوم ۱۳۹۹)
- 7- Maternaal fetal medicine/edited by: Robert k.creasy, philadelphia Saunders,

- 8- Protocols for high – risk pregnancies/edited by John T. Queenan, John C. Hobbins, Catherine Y. spong-4th ed- Malden, Mass: Blackwell pub, Latest edition
- 9- Manual of high risk pregnancy and delivery/gilbert, Elizabeth steep. Stlouis: mosby, Latest edition
- 10- Electronic fetal monitoring concepts and applications cydney Afriat medihan, Ellen kopel - philadelphia /menihan. Latest edition
- 11- Maternal- Newborn- Nursing, Mattson smith Elsevier sunders,
- 12- Latest edition

منابع و محتواهای مفید برای یادگیری بهتر:

- 1- Maternity Care Nursing
- 2- Myles Obstetrics
- 3- Management of high risk pregnancy: an evidence-based approach

پایگاههای اینترنتی قابل استفاده برای درس:

www.cochranelibrary.com

www.uptodate.com

www.medscape.com

نیمسال تمصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

شماره درس: ۵۱۸۵۰۳

عنوان درس: مفاهیم نوین ۱

زمان: یکشنبه (۸-۱۰)

فراگیران: کارشناسی ارشد مامایی

رشته تمصیلی: مامایی

جدول زمان بندی کلاس درس مفاهیم نوین یک کارشناسی ارشد مامایی

مدرس	ساعت	عنوان جلسه	تاریخ	ردیف
دکتر والیانی	۸-۱۰	معرفی درس مراقبتها و مشاوره قبل از بارداری، مفاهیم جدید بهداشت مادران و نوزادان و مفاهیم مادری، پدری	۴۰۳/۱۱/۱۴	۱
دکتر والیانی	۸-۱۰	آشنایی با مشکلات اجتماعی، روانشناختی مادر و افراد خانواده و نقش ماما در این زمینه	۴۰۳/۱۱/۲۱	۲
سرکار خانم دکتر س. محمدی	۸-۱۰	مروری بر لقاح و باروری و فیزیوپاتولوژی جفت و جنین	۴۰۳/۱۱/۲۸	۳

سرکار خانم دادخواه تهرانی	۸-۱۰	مروری بر تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری و تشخیص بارداری	۴۰۳/۱۲/۵	۴
سرکار خانم دادخواه تهرانی	۸-۱۰	چندقلویی و عوامل موثر بر رشد و تکامل جنین	۴۰۳/۱۲/۱۲	۵
سرکار خانم دکتر س. محمدی	۸-۱۰	استفراغهای شدید حاملگی، عدم تعادل مایعات و الکترولیتها	۴۰۳/۱۲/۱۹	۶
سرکار خانم دکتر س. محمدی	۸-۱۰	پلی هیدرآمنیوس، اولیگو هیدرآمنیوس	۴۰۳/۱۲/۲۶	۷
سرکار خانم دکتر بیگی	۸-۱۰	خونریزیهای نیمه اول و کورتاژ درمانی	۴۰۴/۱/۱۷	۸
سرکار خانم دکتر بیگی	۸-۱۰	خونریزیهای نیمه دوم و بعد از زایمان	۴۰۴/۱/۲۴	۹
دکتر والیانی	۸-۱۰	روشهای ارزیابی سلامت جنین (EFM) و تعیین سن جنین، مرگ داخل رحمی (IUFD)	۴۰۴/۱/۳۱	۱۰
سرکار خانم دکتر بیگی	۸-۱۰	بارداری در دوران نوجوانی و سنین بالا	۴۰۴/۲/۷	۱۱
دکتر والیانی	۸-۱۰	کاربرد سونوگرافی در مامایی	۴۰۴/۲/۱۴	۱۲
دکتر والیانی	۸-۱۰	روشهای کاهش درد زایمان (دارویی)	۴۰۴/۲/۲۱	۱۳
دکتر والیانی	۸-۱۰	روشهای کاهش درد زایمان (غیر دارویی)	۴۰۴/۲/۲۸	۱۴
سرکار خانم دکتر بیگی	۸-۱۰	PIH و شوک هیپوولمیک	۴۰۴/۳/۴	۱۵
سرکار خانم دکتر بیگی	۸-۱۰	مراقبتهای دوران بارداری با تاکید بر آموزش بهداشت، تغذیه و اعتیاد در بارداری	۴۰۴/۳/۱۱	۱۶
سرکار خانم دکتر بیگی	۸-۱۰	مروری بر بارداری همراه با بیمارهای داخلی و جراحی (عفونی، مقاربتی، صدمات سیستمهای مختلف در دوران بارداری و زایمان)	۴۰۴/۳/۱۸	۱۷
مدرسین	---	امتحان		۱۸

*رجوع منابع ارائه شده طبق طرح درسی

** انجام تکلیف ارائه شده و شرکت فعال در پرسش و پاسخ با ارائه تکالیف و پاسخ ها در کلاس